

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnarinnar frá 24. febrúar 2023

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um þjónustuveitendur hóp fjármögnunar fyrir fyrirtæki / FJR25110044
Ráðuneyti	Fjármála- og efnahagsráðuneytið; skrifstofa fjármálamarkaðar
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	8. desember 2025

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifabáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifabættir á fjárhag ríkissjóðs.

Ekki er á þessu stigi gert ráð fyrir teljandi áhrifum á fjárhag ríkisins. Fjármálaeftirlitið mun hafa eftirlit með því að farið sé að lögunum, enda fer það almennt með eftirlit með fjármálastarfsemi, sbr. lög um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, nr. 87/1998. Lagasetningin kann þó að leiða til aukinna útgjalda hjá Fjármálaeftirlitinu sökum aukins eftirlits með þjónustuveitendum hóp fjármögnunar. Þau útgjöld eru þó minniháttar en gætu falið í sér viðbótar stöðugildi hjá Fjármálaeftirlitinu sem gæti kallað á breytingu á lögum um greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi og skilavald, nr. 99/1999.

2. Tekjubreytingar.

Sem fyrr segir gæti innleiðing ECSP kallað á breytingu á lögum um greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi og skilavald, nr. 99/1999, til að fjármagna eftirlit með þjónustuveitendum hóp fjármögnunar.

3. Útgjaldabreytingar.

Sjá A.1.

4. Eignabreytingar.

Ekki er gert ráð fyrir því að samþykkt frumvarpsins hafi áhrif á eignir ríkisins.

5. Aðrir áhrifabættir varðandi ríkisfjármál.

Nei.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:

Á ekki við.

2. Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks, t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?

Á ekki við.

3. Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?

Á ekki við.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið.

Innleiðing ECSP mun setja skýrari ramma um hóp fjármögnunarviðskipti. Honum er ætlað að auðvelda umfangsmikla hóp fjármögnunarþjónustu á innri markaði Evrópusambandsins og auka þannig aðgang frumkvöðla, sprotafyrirtækja, fyrirtækja í stækkunarferli og lítilla og meðalstórra fyrirtækja að fjármagni. Þá er regluverkið til þess fallið að auka fjárfestavernd.

2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur, sbr. lög nr. 27/1999?

Lagt er til að ECSP verði innleidd í íslenskan rétt með tilvísunaraðferð og þá að fullu innleidd samkvæmt orðanna hljóðan í samræmi við a-lið 7. gr. EES-samningsins, sbr. lög um Evrópska efnahagssvæðið, nr. 2/1993. Lagasetningin mun leiða til aukinnar krafna gagnvart þjónustuveitendum hóp fjármögnunar og þar með aukinn kostnað þeirra. Jákvæðu áhrifin af lagasetningunni felast einkum í samræmdu regluverki á sviði þjónustuveitenda hóp fjármögnunar fyrir fyrirtæki. Á Íslandi er markaður á sviði hóp fjármögnunar ekki umfangsmikill. Ekki liggja fyrir tölulegar upplýsingar um fjölda aðila sem fara með hlutverk þjónustuveitenda fyrir hóp fjármögnun. Seðlabanki Íslands fer ekki með eftirlitshlutverk gagnvart þeim aðilum sem starfa í dag á þessum markaði þar sem slíkir aðilar eru ekki að veita fjármálaþjónustu og munu þeir ekki falla undir hugtakið þjónustuveitendur samkvæmt ECSP ef starfsemin snertir ekki fjármálaþjónustu.

Ekki hefur verið leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur.

3. Samkeppnisskilyrði.

Lagasetningin stuðlar að jafnari samkeppnisskilyrðum innlendra þjónustuveitenda hóp fjármögnunar gagnvart sambærilegum aðilum annars staðar á Evrópska efnahagssvæðinu.

D. Önnur áhrif

1. Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Ekki er gert ráð fyrir áhrifum á fjárhag sveitarfélaga.

2. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi).

Áhrif á frelsi til að veita hóp fjármögnunarþjónustu verða jákvæð með samræmdu regluverki á Evrópska efnahagssvæðinu.

3. Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000.

Á ekki við.

4. Áhrif á byggðalög.

Á ekki við.

5. Áhrif á frjáls félagasamtök.

Á ekki við.

6. Áhrif á jafnrétti kynjanna.

Ekki er gert ráð fyrir áhrifum á jafnrétti kynjanna.

7. Áhrif á lýðheilsu.

Á ekki við.

8. Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.

Samræmt regluverk um evrópska þjónustuveitendur hóp fjármögnunar gæti liðkað fyrir fjármögnun nýsköpunar.

9. Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri.

Norðurlöndin munu taka upp samræmt regluverk um þjónustuveitendur hóp fjármögnunar fyrir fyrirtæki sem greiðir fyrir hóp fjármögnunarþjónustu þvert á norræn landamæri.

10. Áhrif á stjórnsýslu, svo sem hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni. Gert er ráð fyrir að Fjármálaeftirlitið hafi eftirlit með framkvæmd laganna og er eftirlitið í stakk búð til að takast á við verkefnið. Sem fyrr segir gæti lagasetningin krafist viðbótarstöðugildis hjá Fjármálaeftirlitinu sökum aukinnar vinnu sem gæti kallað á breytingu á lögum um greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi og skilavald, nr. 99/1999. 11. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélags hópa, svo sem aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar. Á ekki við. 12. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun. Á ekki við.
E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á
1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag. Ekki er gert ráð fyrir teljandi áhrifum á fjárhag ríkisins. 2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á. Nei. 3. Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat). Lagasetningin greiðir fyrir hóp fjármögnunarþjónustu á innri markaði Evrópusambandsins og getur þannig bætt aðgang frumkvöðla, sprotafyrirtækja, fyrirtækja í stækkunarferli og lítilla og meðalstórra fyrirtækja að fjármagni. Ásamt því að veita leið til fjármögnunar getur hóp fjármögnun veitt fyrirtækjum annars konar ávinning líkt og að gefa viðskiptahugmynd ákveðna staðfestu, stuðla að betri markaðssetningu fyrirtækja og veita frumkvöðlum aðgang að miklum fjölda einstaklinga sem geta veitt hagnýtar upplýsingar. Hún eykur einnig fjárfestavernd. Þá samræmist innleiðingin skuldbindingum Íslands samkvæmt EES-samningnum.
F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati
1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR? 2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma? 3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?